

Koninklijke Nederlandse Voetbalbond

HANDBOEK VEILIGHEID

augustus 2006

Voorwaarden en voorschriften
ter bevordering van de orde en veiligheid
in Nederlandse voetbalstadions

HANDBOEK VEILIGHEID

voorschriften en voorwaarden veiligheid en wedstrijdorganisatie

INHOUD

I	INLEIDING	pag.	05
II	VOORSCHRIFTEN WEDSTRIJDORGANISATIE		
	TITEL 1: VERANTWOORDELIJKHEDEN		
	Artikel 1	Verantwoordelijkheden algemeen	06
	Artikel 2	Verantwoordelijkheden thuisspelende betaaldvoetbalorganisatie	06
	Artikel 3	Verantwoordelijkheden uitspelende betaaldvoetbalorganisatie	06
	Artikel 4	Veiligheid spelers, arbitraal kwartet en functionarissen	06
	Artikel 5	Supportersscheiding	06
	Artikel 6	Gedrag spelers en functionarissen	07
	Artikel 7	KNVB Standaardvoorwaarden	07
	Artikel 8	Vuurwerk	07
	TITEL 2: VOOROVERLEG		
	Artikel 9	Vooroverleg	07
	Artikel 10	Wedstrijdorganisatie	08
	Artikel 11	Overleg wedstrijddag	08
	TITEL 3: KAARTVERKOOP		
	Artikel 12	Toegangsprijzen	08
	Artikel 13	Kaartverkoop algemeen	08
	Artikel 14	Kaartverkoop aan de uitspelende betaaldvoetbalorganisatie	08
	Artikel 15	Kaartcontrole	09
	TITEL 4: ACCOMMODATIE		
	Artikel 16	Bewaking accommodatie	09
	Artikel 17	Bewaking in- en uitgangen en vluchtwegen	09
	Artikel 18	Commandopost	09
	Artikel 19	Aanwezigheid van materialen	09
	Artikel 20	Betreden speelveld	09
	Artikel 21	Stadionklok	09
	Artikel 22	Vlaggenmasten	10
	TITEL 5: STEWARDS		
	Artikel 23	Inzet stewards	10
	Artikel 24	Inzet stewards uitspelende betaaldvoetbalorganisatie	10
	TITEL 6: FOULLERING EN CONTROLE		
	Artikel 25	Foullering	10
	Artikel 26	Spandoeken	10
	Artikel 27	Verkoop van dranken	11
	TITEL 7: WANORDELIJKHEDEN		
	Artikel 28	Aanhoudingen	11
	Artikel 29	Meldingsformulier incidenten en wanordelijkheden	11
	Artikel 30	Verbaal geweld	11
	Artikel 31	Communicatie bij ordeverstoring/wanordelijkheden	11
	TITEL 8: STADIONVERBODEN		
	Artikel 32	Stadionverboden	11
	Artikel 33	Meldingsformulier stadionverboden	12
	TITEL 9: AUDITOREN VEILIGHEID EN WEDSTRIJDORGANISATIE		
	Artikel 34	Auditoren veiligheid en wedstrijdorganisatie	12
	Artikel 35	Overleg	12

TITEL 10:	GEORGANISEERD VERVOER	
Artikel 36	Kortingsregeling georganiseerd vervoer	12
Artikel 37	Reglement vervoer supporters	13
TITEL 11:	STAANPLAATSEN	
Artikel 38	Staanvakken	13

III VOORWAARDEN (SEIZOEN) CLUB CARD 15

De Voorwaarden Club Card zijn met ingang van het seizoen 2006/'07 geïntegreerd in de Standaardvoorwaarden. Deze laatste worden separaat toegestuurd.

BIJLAGEN

Bijlage 1	KNVB Standaardvoorwaarden (wordt separaat toegestuurd)	17
Bijlage 2	Richtlijn termijn stadionverbod (wordt separaat toegestuurd)	18
Bijlage 3	Richtlijn bestrijding verbaal geweld	19
Bijlage 4	Checklist vooroverleg wedstrijdorganisatie	21
Bijlage 5	Model draaiboek wedstrijdorganisatie	22
Bijlage 6	Richtlijn wanordelijkheden	31

De bepalingen die betrekking hebben op de licentie-eisen ten aanzien van veiligheid zijn niet opgenomen in het Handboek Veiligheid. Deze zijn terug te vinden in de Richtlijnen licentie-eisen.

I INLEIDING

Het Handboek Veiligheid bevat de volgende onderdelen:

- Voorschriften Wedstrijdorganisatie
- Voorwaarden Club Card
- Bijlagen

De bepalingen die betrekking hebben op de licentie-eisen ten aanzien van veiligheid zijn niet opgenomen in het Handboek Veiligheid. Deze zijn terug te vinden in de Richtlijnen licentie-eisen, waarin alle licentie-eisen staan opgenomen.

Het Handboek Veiligheid biedt geen uitputtende opsomming van veiligheidsmaatregelen die de handhaving van de orde en veiligheid rondom de wedstrijden in het Nederlandse betaald voetbal dienen te waarborgen. Het handboek dient eerder als verdieping van het interdisciplinaire beleidskader bestrijding voetbalvandalisme en -geweld te worden beschouwd. Het is in het bijzonder de verantwoordelijkheid van de lokale wedstrijdorganisatoren, zijnde de betaaldvoetbalorganisaties, de overheden en de KNVB om alles in het werk te stellen zodat de openbare orde en veiligheid wordt gehandhaafd in en rondom het stadion, zowel voor, tijdens als na de wedstrijd.

De Voorschriften Wedstrijdorganisatie zijn algemeen geldende voorschriften en bijzondere aanwijzingen met betrekking tot de handhaving van orde en de veiligheid bij wedstrijden of seriewedstrijden waarop de reglementen van de KNVB van toepassing zijn, als genoemd in artikel 38, lid 1, van het Reglement Wedstrijden Betaald Voetbal.

De Voorwaarden Club Card zijn een uitwerking van het bepaalde in artikel 9, lid 1, sub q, van het Licentiereglement.

Het model draaiboek wedstrijdorganisatie, de bijbehorende checklist wedstrijdorganisatie en de richtlijn bestrijding verbaal geweld vormen een leidraad voor het lokaal maatwerk bij de organisatie van wedstrijden.

II VOORSCHRIFTEN WEDSTRIJDORGANISATIE

(ingevolge artikel 38 van het Reglement Wedstrijden Betaald Voetbal)

TITEL 1: VERANTWOORDELIJKHEDEN

VERANTWOORDELIJKHEDEN ALGEMEEN

Artikel 1

De - bij een wedstrijd betrokken - betaaldvoetbalorganisaties zijn verantwoordelijk voor de voorbereiding en uitvoering van de veiligheidsmaatregelen - en gehouden onmiddellijk maatregelen te nemen vóór, tijdens en na een wedstrijd, teneinde ongeregelheden te voorkomen of te beëindigen.

VERANTWOORDELIJKHEDEN THUISPELENDE BETAALDVOETBALORGANISATIE

Artikel 2

1. De thuis spelende betaaldvoetbalorganisatie is verantwoordelijk voor de naleving van de voorschriften die gelden bij thuiswedstrijden.
2. De veiligheidscoördinator van de thuis spelende betaaldvoetbalorganisatie is belast met de leiding met betrekking tot de uitvoering van deze voorschriften en overige veiligheidsmaatregelen.
3. De thuis spelende betaaldvoetbalorganisatie dient al het nodige te doen opdat op de dag en tijdstip waarop de wedstrijd staat gepland, over een speelklaar veld kan worden beschikt, conform artikel 32a uit het Reglement Wedstrijden Betaald Voetbal.
4. De thuis spelende betaaldvoetbalorganisatie is verplicht die maatregelen te nemen, waaronder het inzetten van stewards en veiligheidsfunctionarissen, waardoor de politie-inzet, met name in het stadion zelf, tot een minimum wordt beperkt.

VERANTWOORDELIJKHEDEN UIT SPELENDE BETAALDVOETBALORGANISATIE

Artikel 3

1. De uit spelende betaaldvoetbalorganisatie is verantwoordelijk voor de naleving van de voorschriften die gelden bij uitwedstrijden.
2. De veiligheidscoördinator van de uit spelende betaaldvoetbalorganisatie of zijn vervanger wordt bij de voorbereiding en organisatie van alle wedstrijden betrokken.
3. De veiligheidscoördinator van de uit spelende betaaldvoetbalorganisatie of zijn vervanger is in ieder geval aanwezig bij de wedstrijd onder andere ten behoeve van directe beschikbaarheid voor overleg vóór, tijdens en na de wedstrijd.
4. Naast de veiligheidscoördinator of zijn vervanger dient tevens tenminste één bestuurslid van de uit spelende betaaldvoetbalorganisatie aanwezig te zijn.

VEILIGHEID SPELERS, ARBITRAAL KWARTET EN FUNCTIONARISSEN

Artikel 4

1. De thuis spelende betaaldvoetbalorganisatie is verantwoordelijk voor de veiligheid van de spelers, het arbitraal kwartet en de functionarissen zowel vóór, tijdens als na de wedstrijd.
2. De veiligheidscoördinator van de thuis spelende betaaldvoetbalorganisatie neemt in overleg met de politiecommandant de benodigde maatregelen ten behoeve van een veilig vertrek na de wedstrijd.

SUPPORTERSSCHEIDING

Artikel 5

1. Wanneer uit het vooroverleg blijkt dat er sprake is van (enig) risico, dient er gedurende de gehele periode van vóór tot en met na de wedstrijd een scheiding tussen supporters van de twee betaaldvoetbalorganisaties in acht te worden genomen.
2. De thuis spelende betaaldvoetbalorganisatie is verantwoordelijk voor de indeling van het stadion, waarbij risicosupporters van de thuis spelende betaaldvoetbalorganisatie in principe niet naast of in de directe omgeving van het bezoekersvak worden geplaatst.

GEDRAG SPELERS EN FUNCTIONARISSEN

Artikel 6

1. Spelers en functionarissen mogen zich niet provocerend tegenover het publiek gedragen. Zij moeten door fair-play en vooral door het respecteren van elkaar en de persoon van de (assistent-) scheidsrechter en andere functionarissen een positieve bijdrage leveren aan het vermijden van agressie.
2. Spelers dienen zich, gedurende de wedstrijd dan ook niet buiten het speelveld te begeven en niet, na bijvoorbeeld het scoren van een doelpunt, in de scheidingshekken rond het speelveld te klimmen.

STANDAARDVOORWAARDEN VAN DE KNVB

Artikel 7

Het bepaalde in de door de KNVB gedeponeerde Standaardvoorwaarden moet strikt worden nageleefd. In verband met de actualiteit worden de Standaardvoorwaarden KNVB separaat toegestuurd.

VUURWERK

Artikel 8

1. Het is het publiek verboden om binnen een stadion vuurwerk mee te voeren, voor handen te hebben dan wel af te steken.
2. De betaaldvoetbalorganisatie dient met alle haar ter beschikking staande middelen te voorkomen dat het publiek binnen het stadion vuurwerk meevoert, voor handen heeft dan wel afsteekt.
3. Voorts is het iedere betaaldvoetbalorganisatie verboden om binnen een stadion vuurwerk af te steken dan wel te doen afsteken.
4. In afwijking op het hiervoor in lid 3 bepaalde is een betaaldvoetbalorganisatie gerechtigd om binnen haar eigen stadion vuurwerk te doen afsteken onder de voorwaarden dat de betaaldvoetbalorganisatie beschikt over de hiervoor benodigde vergunning(en) respectievelijk de schriftelijke toestemming van de gedeputeerde staten en/of de provincie en dat is voldaan aan alle overige vereisten op basis van de vigerende wetgeving, waaronder het vuurwerkbesluit.

TITEL 2: VOOROVERLEG

VOOROVERLEG

Artikel 9

1. De betaaldvoetbalorganisatie dient ruimschoots voor aanvang van het seizoen - op basis van het convenant en het ingezonden competitie informatie formulier - in overleg met de lokale autoriteiten een overzicht op te stellen van de wedstrijden met beperkingen voor wat betreft de speeldag.
2. Het overzicht als genoemd in lid 1 dient door de betaaldvoetbalorganisatie voor aanvang van het seizoen ter beschikking te worden gesteld aan het bestuur betaald voetbal.
3. De betaaldvoetbalorganisatie dient voorafgaand aan de wedstrijd - normaliter tenminste tien weken voor de wedstrijd, doch in ieder geval voordat wordt gestart met de kaartverkoop - vooroverleg te voeren met de bezoekende betaaldvoetbalorganisatie, lokale autoriteiten en de officiële supportersverenigingen. Hierbij kan het zo zijn dat, zodra er operationele afspraken worden gemaakt, de vertegenwoordiger van de supportersvereniging niet deelneemt aan dat onderdeel van het vooroverleg.
4. Tijdens het vooroverleg bepalen de lokale autoriteiten in samenspraak met de betaaldvoetbalorganisaties en de officiële supportersverenigingen welke veiligheidsmaatregelen benodigd zijn.
5. Tijdens het vooroverleg dient door de uit spelende betaaldvoetbalorganisatie bij de thuis spelende betaaldvoetbalorganisatie te worden aangemeld of er voor wat betreft het vervoer van supporters sprake is van georganiseerd vervoer zodat kan worden vastgesteld of de 40% regeling van toepassing is zoals bepaald in artikel 36.

WEDSTRIJDORGANISATIE

Artikel 10

1. Aan de hand van het in artikel 9 genoemde vooroverleg en op basis van de checklist (zie bijlage 5) dient de betaaldvoetbalorganisatie schriftelijk vast te leggen welke middelen, procedures en acties zijn vereist teneinde de wedstrijd te kunnen organiseren.
2. De betaaldvoetbalorganisatie dient de auditor veiligheid en wedstrijdorganisatie – indien deze is aangesteld voor de betreffende wedstrijd – voor aanvang van de wedstrijd in bezit te stellen van het bovengenoemde schriftelijke stuk.

OVERLEG WEDSTRIJDDAG

Artikel 11

Op de wedstrijddag zelf vindt ruim voor de aanvang van de wedstrijd een overleg plaats tussen de veiligheidscoördinator van de uit- en thuis spelende betaaldvoetbalorganisaties, de politiecommandant, de auditor veiligheid (indien aangesteld voor betreffende wedstrijd) en het arbitraal kwartet. Hierbij worden onder andere afspraken gemaakt over de wijze van communicatie tijdens de wedstrijd en bij calamiteiten.

TITEL 3: KAARTVERKOOP

TOEGANGSPRIJZEN

Artikel 12

1. De betaaldvoetbalorganisatie dient, jaarlijks vóór 1 juli en met inachtneming van het bepaalde in dit artikel, alle toegangsprijzen voor het volgend seizoen vast te stellen en deze schriftelijk mee te delen aan het bestuur betaald voetbal en de officiële supportersverenigingen.
2. Voor gelijksoortige plaatsen mag er geen prijsverschil bestaan tussen de toegangsprijzen voor supporters van thuis spelende betaaldvoetbalorganisatie en de supporters van de uitspelende betaaldvoetbalorganisaties.
3. Bij de vaststelling van de prijzen voor het bezoekersvak mag geen onderscheid worden gemaakt tussen de bezoekende betaaldvoetbalorganisaties.
4. Tijdens het seizoen kunnen de toegangsprijzen slechts na schriftelijke toestemming van het bestuur betaald voetbal worden verhoogd.

KAARTVERKOOP ALGEMEEN

Artikel 13

1. In overleg met de lokale driehoek wordt op basis van de classificatie van de wedstrijd (laag risico (A), enig risico (B), hoog risico (C)) vastgesteld op welke wijze het stadion, de kaartverkoop en de distributie wordt ingericht.
2. Op alle toegangsbewijzen dient - naast de prijs - op de voorzijde dan wel op de achterzijde de volgende tekst te worden opgenomen:
"Verkoop en/of afgifte van dit toegangsbewijs geschiedt onder de door de KNVB in juni 2002 onder nummer 181/2002 bij de Arrondissementsrechtbank te Utrecht gedeponeerde Standaardvoorwaarden, welke verbindend zijn voor koper en/of ontvanger en mogelijke opvolgende houder(s) dezes." Op schriftelijk verzoek worden de Standaardvoorwaarden kosteloos toegezonden.
3. De toegangskaarten moeten van zodanige (veiligheids)kwaliteit zijn, dat vervalsing onmogelijk dan wel/ of in ieder geval moeilijk is.

KAARTVERKOOP AAN DE UIT SPELENDE BETAALDVOETBALORGANISATIE

Artikel 14

1. Tijdens het vooroverleg met de lokale driehoek wordt op basis van de classificatie van de wedstrijd vastgesteld op welke wijze de kaartverkoop en de distributie aan supporters van de uitspelende betaaldvoetbalorganisatie zal plaatsvinden.
2. De uitspelende betaaldvoetbalorganisatie heeft in beginsel recht op het aantal toegangskaarten dat beschikbaar moet worden gesteld voor het vak bestemd voor de supporters van de uitspelende betaaldvoetbalorganisatie (zie Richtlijnen licentie-eisen). Daarnaast dient in het vooroverleg te worden vastgesteld hoeveel kaarten aan de uitspelende betaaldvoetbalorganisatie beschikbaar worden gesteld voor zijn bestuur en sponsors, waarbij een minimum van 30 kaarten dient te worden aangehouden.
3. Bij play off wedstrijden worden aan de uitspelende betaaldvoetbalorganisatie uitsluitend toegangskaarten beschikbaar gesteld voor het vak bestemd voor de supporters van de uitspelende betaaldvoetbalorganisatie. Daarnaast dient in het vooroverleg te worden vastgesteld hoeveel kaarten aan de uitspelende

betaaldvoetbalorganisatie beschikbaar worden gesteld voor zijn bestuur en sponsors, waarbij een minimum van 30 kaarten dient te worden aangehouden.

KAARTCONTROLE

Artikel 15

De thuis spelende betaaldvoetbalorganisatie draagt zorg voor een sluitende kaartcontrole, teneinde te voorkomen dat toeschouwers zonder geldige toegangskaart worden toegelaten.

TITEL 4: ACCOMMODATIE

BEWAKING ACCOMMODATIE

Artikel 16

1. Bij wedstrijden waar sprake is van een verhoogd spanningsveld dient het stadion minimaal 24 uur tevoren permanent te worden bewaakt.
2. Bij wedstrijden waar sprake is van enig of hoog risico (B of C) moet het stadion (in het bijzonder de tribunes) minimaal 4 uur voor openstelling voor het publiek worden doorzocht op verboden of onbekende voorwerpen.

BEWAKING IN- EN UITGANGEN EN VLUCHTWEGEN

Artikel 17

1. De in- en uitgangen en in het bijzonder alle vluchtwegen moeten de gehele wedstrijd door de stewards worden bewaakt en moeten worden vrijgehouden van obstakels.
2. De in- en uitgangen en de vluchtwegen die uit overwegingen van openbare orde en veiligheid zijn afgesloten tijdens een wedstrijd, moeten indien noodzakelijk direct kunnen worden geopend of vrijgemaakt door het stadionpersoneel.
3. De trappen, bordessen, grachten en andere (vlucht)routes dienen vrij te worden gehouden van toeschouwers.

COMMANDOPOST

Artikel 18

1. Door permanente bezetting van de commandopost en gebruik van toereikende communicatiemiddelen moet de veiligheidscoördinator voortdurend in contact staan met het veiligheidspersoneel en de politiecommandant om in het geval van verstoring van de orde en bedreiging van de veiligheid direct de benodigde maatregelen te kunnen nemen.

AANWEZIGHEID VAN MATERIALEN

Artikel 19

Op het gehele stadionterrein en in het bijzonder bij en op de tribunes, mogen geen voorwerpen of materialen aanwezig zijn, die gebruikt kunnen worden om de orde te verstoren.

BETREDEN SPEELVELD

Artikel 20

1. Vóór, tijdens en na de wedstrijd mogen zich geen toeschouwers op het speelveld bevinden. Indien de indruk bestaat dat het publiek toch het speelveld zal gaan betreden, ook als het om een enkeling gaat, moet hiertegen direct worden opgetreden.
2. Ook tegen het klimmen in/op hekken, masten, daken, enzovoort dient direct te worden opgetreden.

STADIONKLOK

Artikel 21

1. Het is toegestaan in het stadion via een klok de resterende speeltijd aan te geven.
2. De klok dient na de reguliere speeltijd, respectievelijk na 45 en 90 minuten te worden stilgezet. Deze voorwaarde geldt ook in geval van extra speeltijd (bijvoorbeeld na 15 minuten).

VLAGGENMASTEN

Artikel 22

Overeenkomstig de internationale regelgeving dienen bij officiële internationale wedstrijden in het stadion vijf vlaggenmasten aanwezig te zijn voor:

- a. de UEFA vlag;
- b. de Fair Play vlag;
- c. de vlag van het land van herkomst van het thuisspelende team;
- d. de vlag van het land van herkomst van het uitspelende team;
- e. de vlag van het land van herkomst van de scheidsrechter.

TITEL 5: STEWARDS

INZET STEWARDS

Artikel 23

1. Tijdens het vooroverleg wordt voor zowel de thuisspelende als de uitspelende betaaldvoetbalorganisatie de inzet van stewards bepaald. Uitgangspunten voor het aantal in te zetten stewards per betaaldvoetbalorganisatie zijn: de omvang en capaciteit van het stadion, het aantal in- en uitgangen, het aantal vakken en controlepunten, het aantal te verwachten toeschouwers, het verwachte gedrag van de toeschouwers van de beide betaaldvoetbalorganisaties, het aanvangstijdstip en de classificatie van de wedstrijd.
2. Stewards die tijdens wedstrijden worden ingezet dienen te voldoen aan de eisen zoals vermeld in de Richtlijnen licentie-eisen.
3. Stewards dienen voorafgaand aan de wedstrijd door de veiligheidscoördinator te worden geïnstrueerd over de taakverdeling en eventuele bijzonderheden met betrekking tot de lokale situatie.
4. Zowel de stewards van de thuisspelende betaaldvoetbalorganisatie als die van de uitspelende betaaldvoetbalorganisatie dienen bij het uitoefenen van hun werkzaamheden gekleed te zijn in kleding die voldoet aan de eisen die hieraan in de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus worden gesteld.

INZET STEWARDS UITSPELENDE BETAALDVOETBALORGANISATIE

Artikel 24

1. Bij uitwedstrijden wordt uit het stewardsysteem een begeleidingsgroep geformeerd die de bezoekende toeschouwers tijdens de heen- en terugreis en het stadionbezoek begeleidt.
2. De taken van de stewards van de uitspelende betaaldvoetbalorganisatie dienen tijdens het vooroverleg te worden vastgesteld.
3. Tijdens het vooroverleg wordt – op basis van lokaal maatwerk - het aantal in te zetten stewards van de uitspelende betaaldvoetbalorganisatie vastgesteld. Als norm kan worden uitgegaan van 2 stewards per 50 meereizende uitsupporters.

TITEL 6: FOUILLERING EN CONTROLE

FOUILLERING

Artikel 25

Tijdens het vooroverleg wordt vastgesteld hoe de fouillering dient plaats te vinden.

SPANDOEKEN

Artikel 26

Bij de toegangscontrole moeten spandoeken met discriminerende, aanstootgevende of kwetsende teksten en/of tekens worden ingenomen.

VERKOOP VAN DRANKEN

Artikel 27

1. Tijdens het vooroverleg wordt bepaald of gebruik, verstrekking en verkoop van alcoholhoudende dranken in en rondom het stadion is toegestaan.
2. Verkoop van koffie, frisdranken, bier en dergelijke is op het gehele stadionterrein, behoudens in voor het publiek niet vrij toegankelijke ruimten, alleen in plastic of kartonnen bekertjes toegestaan.
3. Voor de toeschouwers in het (de) bezoekersvak(ken) moet voor en tijdens de wedstrijd een verkooppunt voor consumpties zijn geopend.

TITEL 7: WANORDELIJKHEDEN

AANHOUDINGEN

Artikel 28

Toeschouwers of personen die zich op enigerlei wijze hebben misdragen (bijvoorbeeld door het plegen van strafbare feiten) en door de stewards zijn aangehouden dienen in voorkomende gevallen aan de politie te worden overgedragen.

MELDING INCIDENTEN EN WANORDELIJKHEDEN

Artikel 29

De thuis spelende betaaldvoetbalorganisatie dient uiterlijk om 9.00 uur op de tweede werkdag na iedere wedstrijd - ook indien er geen sprake is van een incident of wanordelijkheid rondom de betreffende wedstrijd - het meldingsformulier incidenten- en wanordelijkheden aan het bureau veiligheidszaken van de KNVB te doen toekomen.

VERBAAL GEWELD

Artikel 30

1. De betaaldvoetbalorganisatie dient maatregelen te nemen om verbaal geweld tegen te gaan.
2. Ter bestrijding van ongewenste spreekkoren dient de betaaldvoetbalorganisatie gebruik te maken van de richtlijn bestrijding verbaal geweld (zie bijlage 3).

COMMUNICATIE BIJ ORDEVERSTORING/WANORDELIJKHEDEN

Artikel 31

1. In de daartoe geëigende gevallen dient de omroeper - op aangeven van de veiligheidscoördinator – supporters bij ordeverstoringen op te roepen de orde te bewaren en het ordeverstoring gedrag te beëindigen.
2. De omroeper moet in zijn mededelingen en oproepen aan het publiek een neutrale rol vervullen.
3. Functionarissen en/of spelers van de beide betaaldvoetbalorganisaties moeten door het gebruik van de omroepinstallatie of door het ondernemen van andere binnen hun vermogen liggende maatregelen, trachten de rust (in het bijzonder) onder de toeschouwers van hun betaaldvoetbalorganisatie te herstellen.
4. Alle bij de wedstrijdorganisatie betrokkenen (veiligheids)functionarissen dienen met behulp van adequate communicatievoorzieningen in geval van ordeverstoringen/wanordelijkheden direct bereikbaar te zijn.

TITEL 8: STADIONVERBODEN

STADIONVERBODEN (zie bijlage 2)

Artikel 32

1. De betaaldvoetbalorganisaties conformeren zich aan het door de KNVB opgestelde landelijke beleid inzake stadionverboden.
2. De betaaldvoetbalorganisaties informeren elkaar desgewenst over de lopende stadionverboden.
3. De betaaldvoetbalorganisaties en de KNVB zijn gehouden bij de toegangscontrole voor thuiswedstrijden en het verkopen van toegangskarten voor uitwedstrijden naar vermogen op deze stadionverboden toe te zien.
4. Indien een stadionverbod aan een supporter is uitgebracht wordt dit vastgelegd in het door de KNVB voorgeschreven uniforme kaartverkoopstelsel.

MELDINGSFORMULIER STADIONVERBODEN

Artikel 33

1. Wanneer een supporter op grond van het door de KNVB opgestelde landelijke beleid in aanmerking komt voor een stadionverbod, informeert de betaaldvoetbalorganisatie de KNVB dienaangaande door middel van het invullen van het meldingsformulier stadionverboden.
2. Bij het opstellen van de melding en de bepaling van de termijn, dient de betaaldvoetbalorganisatie gebruik te maken van de richtlijn termijn stadionverbod (bijlage 2).

TITEL 9: AUDITOREN VEILIGHEID EN WEDSTRIJDORGANISATIE

KNVB AUDITOREN VEILIGHEID EN WEDSTRIJDORGANISATIE

Artikel 34

1. De KNVB auditor veiligheid en wedstrijdorganisatie dient toegang te hebben tot alle ruimten in het stadion. De thuis spelende betaaldvoetbalorganisatie verstrekt de KNVB auditor veiligheid en wedstrijdorganisatie de hiertoe benodigde (dienst)kaart(en).
2. De thuis spelende betaaldvoetbalorganisatie verzorgt voor de KNVB auditor veiligheid en wedstrijdorganisatie een zitplaats op de hoofdtribune aan het einde van een rij, bij voorkeur ter hoogte van de middenlijn, die onbelemmerd uitzicht op het veld en de tribunes biedt.

OVERLEG

Artikel 35

1. Indien een auditor veiligheid en wedstrijdorganisatie voor de betreffende wedstrijd is aangesteld door het bureau veiligheidszaken van de KNVB dient er voorafgaand aan de wedstrijd een overleg plaats te vinden tussen de veiligheidscoördinator van de thuis spelende betaaldvoetbalorganisatie en de KNVB auditor veiligheid en wedstrijdorganisatie.
2. Tijdens of vooraf aan het overleg wordt de KNVB auditor veiligheid en wedstrijdorganisatie door de veiligheidscoördinator in het bezit gesteld van het opgestelde draaiboek.
3. Na afloop van de wedstrijd vindt een evaluatie plaats met in ieder geval beide veiligheidscoördinatoren en de KNVB auditor veiligheid en wedstrijdorganisatie, indien een auditor veiligheid en wedstrijdorganisatie voor de betreffende wedstrijd is aangesteld door het bureau veiligheidszaken van de KNVB.

TITEL 10: GEORGANISEERD VERVOER

KORTINGSREGELING GEORGANISEERD VERVOER

Artikel 36

1. Onder georganiseerd vervoer van supporters in het verband van de 40% kortingsregeling dient te worden verstaan een onder de verantwoordelijkheid van de betaaldvoetbalorganisatie of een door de betaaldvoetbalorganisatie erkende supportersvereniging georganiseerde (vrijwillige of verplichte) bus- of treinreis, waarbij deze reis in het vooroverleg betreffende de wedstrijdorganisatie bij de thuis spelende betaaldvoetbalorganisatie dient te zijn aangemeld.
2. Aan die supporters van de bezoekende betaaldvoetbalorganisatie die met het georganiseerd vervoer reizen dient een korting op de toegangsprijs te worden verstrekt van 40%. Ook indien dit slechts een deel van de totale groep supporters betreft die een uitwedstrijd bijwonen.

REGLEMENT VERVOER SUPPORTERS

Artikel 37

1. Voorafgaand aan het toetreden van de trein of de bus van het georganiseerd vervoer dient iedere supporter in staat te worden gesteld kennis te nemen van het reglement dat tijdens de reis van toepassing is.
2. In dit reglement dient in ieder geval te zijn opgenomen dat indien er door de lokale autoriteiten verplicht combivervoer is opgelegd het nuttigen van alcohol in de bus of de trein tijdens het vervoer verboden is.

TITEL 11: STAANPLAATSEN

STAANVAKKEN

Artikel 38

1.
  - a. Een gedocumenteerd voorstel met betrekking tot de invoering van een staanvak moet worden ingediend bij het bestuur van de KNVB. Dit voorstel dient geaccordeerd te zijn door gemeente, politie en brandweer. Pas na goedkeuring van dit voorstel door het bestuur betaald voetbal mag een betaaldvoetbalorganisatie overgaan tot de uitvoering hiervan.
  - b. In het voorstel met betrekking tot de invoering van een staanvak dienen de volgende zaken te zijn opgenomen:
    - Hoe wordt gestalte gegeven aan de veiligheidsorganisatie:
      - o beschrijving toegangscontrole staanvak (hoe wordt gegarandeerd dat niet meer personen dan de maximale capaciteit van het staanvak in het vak aanwezig zullen zijn)
      - o interventiemogelijkheden in een dicht bevolkt staanvak
      - o opstelling stewards in en rond het vak
      - o realisatie 1 op 1 foullering
    - Hoe worden de eisen met betrekking tot de video-installatie gerealiseerd
    - Een beschrijving van de fysieke inrichting van het vak (bijvoorbeeld hekken, treden, zitplaatsen bij uitvak)
    - Een beschrijving van de in- en uitgangen c.q. opgangen van het vak, met daarbij de capaciteitsberekening (hoeveel personen kunnen hoe snel worden afgevoerd uit het vak)
    - Een berekening, niet door de betaaldvoetbalorganisatie, van de constructieve draagkracht van het vak waaruit blijkt dat deze toereikend is
    - Lokale autoriteiten:
      - o in samenwerking met brandweer, politie en/of gemeente
        - beschrijving procedure voor het aanpassen en goedkeuren van het calamiteiten en ontruimingsplan, met daarin opgenomen het vrijhouden en aanduiden van de vluchtwegen in het staanvak
        - beschrijving procedure voor het aanpassen en verlenen van de gebruiksvergunning
        - vaststellen maximale capaciteit staanvak
          - maximale toegestane capaciteit per afzonderlijk te segmenteren staanvak is 1000 personen
          - richtlijn voor horizontale vlakken is minimaal 0,25 m² per persoon, bij hellende vakken zal de benodigde ruimte toenemen
          - rekening houden met stewards die aanwezig zijn in het (uit)vak
        - opstellen worst case scenario's

- volgens als-dan constructie, ongunstige gebeurtenissen in het vak schetsen, met daarbij mogelijke interventies
  - beschrijving van het verwachte staanpubliek en verwacht gedrag
- Ondertekening van het voorstel door betaaldvoetbalorganisatie, gemeente, politie en brandweer
2. De maximaal toegestane capaciteit per afzonderlijk te segmenteren staanvak is 1000 personen.
  3. Wanneer een bezoekersvak tot staanvak wordt gemaakt dienen voor minder valide supporters van de bezoekende betaaldvoetbalorganisatie in het stadion tenminste 40 zitplaatsen beschikbaar te zijn met vrij zicht. De uit spelende betaaldvoetbalorganisatie blijft verantwoordelijk voor het gedrag van deze toeschouwers.
  4. Bij een staanvak is het te allen tijde verplicht om bezoekers hiervan 1 op 1 te fouilleren.
  5. Tenminste 1 videocamera dient constant gericht te zijn op elk staanvak. Deze beelden dienen continu opgenomen te worden met een aparte videorecorder of computer, datum en tijd moeten permanent op de beelden geregistreerd zijn.

III VOORWAARDEN (SEIZOEN) CLUB CARD

De Voorwaarden Club Card zijn met ingang van het seizoen 2006/'07 geïntegreerd in de Standaardvoorwaarden. Deze laatste worden in verband met de actualiteit separaat toegestuurd.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

**KONINKLIJKE NEDERLANDSE VOETBALBOND
STANDAARDVOORWAARDEN**

In verband met de actualiteit worden de Standaardvoorwaarden KNVB separaat toegestuurd.

BIJLAGE 2

**RICHTLIJN TERMIJN STADIONVERBOD
KNVB
Seizoen 2006/'07**

In verband met de actualiteit wordt de Richtlijn Termijn Stadionverbod separaat toegestuurd.

BIJLAGE 3

RICHTLIJN BESTRIJDING VERBAAL GEWELD

Beleidsuitgangspunten

- a) Betaaldvoetbalorganisaties en supportersverenigingen zijn in beginsel verantwoordelijk voor het gedrag van hun supportersaanhang c.q. leden.
- b) Betaaldvoetbalorganisaties en supportersverenigingen zijn verantwoordelijk voor het duidelijk stellen van tolerantiegrenzen t.a.v. ongewenste spreekkoren c.q. verbaal geweld. Dit dient onder meer te geschieden door actieve bekendmaking van het opgestelde huisreglement.
- c) Betaaldvoetbalorganisaties en supportersverenigingen dienen al het mogelijke – vanuit zowel preventief, beheersmatig als repressief perspectief - te ondernemen om ongewenste spreekkoren c.q. verbaal geweld tegen te gaan. Dit betekent in ieder geval dat aanstichters en daders worden aangesproken op hun gedrag.
- d) Aanstichters van ongewenste spreekkoren dienen te worden opgespoord en te worden gecorrigeerd via de ketenbenadering (betaaldvoetbalorganisatie, supportersvereniging, KNVB en politie en justitie).

Preventie

De KNVB stelt dat het gedrag van officials, trainers en spelers van grote invloed is op het supportersgedrag. Dit betekent dat de gedragscode, waar een voorbeeldwerking vanuit gaat, strikt dient te worden nageleefd.

Daarnaast dienen betaaldvoetbalorganisaties in samenwerking met hun supportersverenigingen duidelijkheid te scheppen omtrent de tolerantiegrenzen. Het overschrijden van deze grenzen dient waar mogelijk te leiden tot gedragscorrectie.

Ten aanzien van de tolerantiegrenzen dient optimale onderlinge afstemming plaats te vinden tussen de lokale ketenpartners (betaaldvoetbalorganisaties, supportersvereniging, politie, justitie, gemeente, e.d.) over beleid en daaruit voortvloeiende maatregelen.

Het beleid dient er in principe op gericht te zijn om (potentiële) daders – in het bijzonder de aanstichters – uit de anonimiteit te halen en ze aan te spreken op vertoond gedrag.

Goed gedrag dient te worden gestimuleerd en indien mogelijk beloond.

Beheersmatig optreden

1. De rol van de betaaldvoetbalorganisaties (met name de veiligheidscoördinatoren).

- a) Afspraken maken (en/of communiceren) met:
  - de stadionspeaker (eventueel een eigen speaker voor toespreken aanhang uitspelende betaaldvoetbalorganisatie);
  - het arbitrale kwartet;
  - de politie;
  - de officier van justitie;
  - de beide stewardsgroepen;
  - de supporterscoördinatoren van beide betaaldvoetbalorganisaties;
  - de aanvoerders van beide spelersgroepen;
  - de begeleidingsgroep van de uitspelende betaaldvoetbalorganisatie.

b) Over onder andere:

- de (wijze van communicatie over de) tolerantiegrenzen in het betreffende stadion;
- de inzet van de betaaldvoetbalorganisatie (b.v. door stewards en het CCTV) om aanstichters/daders van ongewenste spreekkoren te lokaliseren en te identificeren;
- de inzet van de betaaldvoetbalorganisatie en de politie om aanstichters/daders van ongewenste spreekkoren op te sporen en aan te houden;
- het vervolgingsbeleid van de officier van justitie en de melding aan de KNVB.

c) En vastleggen in:

- het convenant (jaarlijks);
- (integrale) beleidsplannen (incidenteel);
- het veiligheidsdraaiboek (voor elke wedstrijd).

2. De rol van de scheidsrechter:

- kennis nemen van lokale beleid;
- kennis nemen van de wedstrijdorganisatie;
- het onverwijld stil leggen van de wedstrijd in geval van kwetsende, discriminerende of racistische spreekkoren. De scheidsrechter verlaat het veld en treedt direct in contact met de (thuisspelende) betaaldvoetbalorganisatie en de lokale autoriteiten. Op basis van het lokale beleid ter bestrijding van verbaal geweld zal de scheidsrechter instructies ontvangen hoe te handelen;
- rapportage aan KNVB.

BIJLAGE 4

CHECKLIST VOOROVERLEG ten behoeve van de wedstrijdorganisatie

- 1. Inventarisatie algemene wedstrijd informatie**
  - datum, tijdstip, plaats
  - betrokken functionarissen overlegsituaties
  - verantwoordelijkheidschema (mede)organisatoren
  - classificatie wedstrijd, toestemming lokale driehoek
  - van kracht zijnde regelgeving
- 2. Overlevormen**
  - standaard overlevormen (vooroverleggen)
  - ad hoc overlevormen (calamiteitenoverleg, evaluatieoverleggen)
- 3. Ticketing**
  - verdeling kaarten betaaldvoetbalorganisaties
  - stadionindeling
  - verkoopwijze (eventuele CC-verplichting) en distributie
  - communicatie richting betrokkenen (waaronder supporters)
- 4. Vervoer**
  - vervoer supporters uitspelende betaaldvoetbalorganisatie (eventuele combiregelingen)
  - vervoer supporters thuisspelende betaaldvoetbalorganisatie
  - parkeren
  - communicatie richting betrokkenen (waaronder supporters)
- 5. Inzet personeel**
  - betaaldvoetbalorganisaties (waaronder stewards)
  - particuliere beveiligingsdiensten
  - hulpdiensten
  - politie
  - overige betrokkenen (aanwezigheid openbaar bestuur, voetbalofficier, CIV, KNVB)
- 6. (Extra) te volgen procedures**
  - Toegangscontroles (normale, verscherpte)
  - Onvangsten (algemeen, minder validen, teams, officials, begeleiding)
  - Veiligheid (bewaking/inspectie stadion, toeschouwersscheiding, ongeregeldheden, ontruiming, stadionverboden)

BIJLAGE 5

**MODEL DRAAIBOEK
WEDSTRIJDORGANISATIE**

**KNVB
VEILIGHEIDSZAKEN**

INHOUDSOPGAVE

- 1. Algemene informatie wedstrijd**
- 2. Toestemming burgemeester**
- 3. Speelklaar veld**
- 4. Regelgeving van toepassing**
- 5. Vooroverleg**
- 6. Overleg wedstrijddag**
- 7. Calamiteitenoverleg**
- 8. Kaartverkoop thuis spelende BVO**
- 9. Kaartverkoop uitspelende BVO**
- 10. Toeschouwersscheiding**
- 11. Inzet personeel thuis spelende BVO**
- 12. Inzet politie**
- 13. Inzet personeel bezoekende BVO**
- 14. Inzet politie bezoekende BVO**
- 15. Fouillering**
- 16. Vervoer toeschouwers uitspelende BVO**
- 17. Arbitraal kwartet**
- 18. Auditor veiligheid en wedstrijdorganisatie**
- 19. Medische voorzieningen**
- 20. Ontruimingsplan**
- 21. Spelersbus bezoekende BVO**
- 22. Bestrijding ongewenste spreekkoren**
- 23. Verkoop van alcoholhoudende dranken**
- 24. Relevante verkeerssituatie wedstrijddag**
- 25. Bijzonderheden**

Bijlagen

- **Besluitenlijst vooroverleg**
- **Namen en telefoonnummers direct betrokkenen**
- **Stappenplan spreekkoren**
- **Indeling stadion**

1. Algemene informatie wedstrijd

Wedstrijd	
Datum	
Aanvangstijdstip	
Stadion open voor publiek	
Classificatie wedstrijd	geen risico / enig risico / risico

2. Toestemming burgemeester

Schriftelijk aangevraagd op	
Schriftelijk verkregen op	

3. Speelklaar veld

Meldpunt KNVB Wedstrijdzaken	voor recente telefoonnummers zie Bulletin BV
------------------------------	--

4. Regelgeving van toepassing

<ul style="list-style-type: none">
• Richtlijnen licentie-eisen, Voorwaarden veiligheidsbeleid en Voorschriften Wedstrijdorganisatie KNVB
• Beleidskader bestrijding voetbalvandalisme en -geweld
• Standaardvoorwaarden KNVB
• Huisregels stadion/club
--

5. Vooroverleg

Wijze en data	Telefonisch:	Schriftelijk:	Bijeenkomst:
Deelnemers thuis spelende BVO	- Veiligheidscoördinator - Supporterscoördinator - Supportersvereniging - Politie - Gemeente - Spoorwegpolitie		
Deelnemers bezoekende BVO	- Veiligheidscoördinator - Supporterscoördinator - Supportersvereniging - Politie - Gemeente - Spoorwegpolitie		

6. Overleg wedstrijddag

Deelnemers	- Veiligheidscoördinator - Politie - Auditor veiligheid en wedstrijdorganisatie
Tijdstip	
Locatie	

7. Calamiteitenoverleg

Deelnemers calamiteitenoverleg	- Veiligheidscoördinatoren BVO's - Politie - Gemeente - Officier van Justitie - Bestuur BVO's
Locatie	

8. Kaartverkoop thuisspelende BVO

Club Card-verplichting	ja / nee		
Aantal beschikbare kaarten			
Kaartverkoop via SENS	ja / nee	aantal per CC:	
Aanvangsdatum kaartverkoop			
Kaartverkoop op wedstrijddag	ja / nee	kassa's open:	kassa's dicht:
Stand van zaken wedstrijddag			

9. Kaartverkoop uitspelende BVO

Uit Card-verplichting	ja / nee		
Aantal beschikbare kaarten			
Beschikbare vakken bezoekende club			
Kaartverkoop via SENS	ja / nee	aantal per CC:	
Aanvangsdatum kaartverkoop			
Kaartverkoop op wedstrijddag	ja / nee	kassa's open:	kassa's dicht:
Stand van zaken wedstrijddag			

10. Toeschouwersscheiding

Scheiding toeschouwers beide BVO's	ja / nee	
Vakken niet in verkoop	n.v.t.	

11. Inzet personeel thuisspelende BVO

	Aantal	Herkenbaarheid
Stewards		
Hoofdstewards		
Overig veiligheidspersoneel		

12. Inzet Politie thuisspelende BVO

	Aantal	Herkenbaarheid
Politie (regulier)		
Aanhoudingseenheden		
Mobiele Eenheid		
Ruiters		
Honden		
Verkeerspolitie		

13. Inzet personeel bezoekende BVO

	Aantal	Herkenbaarheid
Stewards		
Hoofdstewards		
Overig veiligheidspersoneel		

14. Inzet Politie bezoekende BVO

	Aantal	Herkenbaarheid
Politie (reguliere begeleiding)		
Aanhoudingseenheden		
Mobiele Eenheid		

15. Foullering

	volledig	selectief	geen
Bezoekers gastenvak			
Eigen toeschouwers			

16. Vervoer toeschouwers uitspelende BVO

Vervoersmiddel	Auto	Bus	Trein
Aantal			
Aankomsttijd			
Aankomstplaats			
Parkeerplaats			

17. Arbitraal kwartet

Scheidsrechter	
Assistent-scheidsrechters	
Vierde official	
Verwachte aankomsttijd stadion	
Begeleiding BVO / beveiliging	

18. KNVB auditor veiligheid en wedstrijdorganisatie

Is door de afdeling veiligheidszaken van de KNVB een auditor aangesteld voor deze wedstrijd ?	ja / nee
Naam	
Verwachte aankomsttijd stadion	
Tribuneplaats	

19. Medische voorzieningen

	Aantal	Locatie
EHBO-personeel		
EHBO-posten		
Ambulance		

20. Ontruimingsplan

	Commandokamer	Elders
Ontruimingsplan aanwezig in	ja / nee	

21. Spelersbus bezoekende BVO

Begeleiding door	
Verwachte aankomsttijd stadion	

22. Bestrijding ongewenste spreekkoren

Het stappenplan spreekkoren wordt gevolgd (zie bijlage)
---

23. Verkoop van alcoholhoudende dranken

Verkoop alcohol	ja / nee
Afzetpunten	

24. Relevante verkeerssituatie wedstrijddag

Bijzonderheden verkeer	ja / nee
------------------------	----------

25. Bijzonderheden

--	--

BESLUITENLIJST VOOROVERLEG

datum
locatie

Aanwezigen:

Besluiten:

TELEFOONNUMMERS DIRECT BETROKKENEN

BIJLAGE 6
RICHTLIJN WANORDELIJKHEDEN

FEIT	STRAF	STRAF BIJ THUISPELENDE BVO	STRAF BIJ UITPELENDE BVO
Spreekkoren		Recidive (strafkaart)	Recidive (strafkaart)
1e keer binnen seizoen	€ 5.000,=	€ 7.500,=	€ 7.500,=
2e keer binnen seizoen	€ 7.500,=	€ 10.000,=	€ 10.000,=
3e keer binnen seizoen	€ 10.000,=	€ 10.000,= - € 15.000,= + 1 wedstrijd zonder (het verantwoordelijke deel, indien mogelijk, van) thuispubliek voorwaardelijk, proeftijd 1 jaar	€ 10.000,= - € 15.000,= + 1 wedstrijd zonder uitpubliek

FEIT	STRAF BIJ THUISPELENDE BVO	STRAF BIJ UITPELENDE BVO
Vernielingen (zwaar) /het gooien van voorwerpen naar anderen		
1e keer binnen seizoen	€ 10.000,= + 1 wedstrijd zonder (het verantwoordelijke deel, indien mogelijk, van) thuispubliek	€ 10.000,= + 1 wedstrijd zonder uitpubliek
2e keer binnen seizoen	€ 20.000,= + 1 wedstrijd zonder (het verantwoordelijke deel, indien mogelijk, van) thuispubliek	€ 20.000,= + 2 wedstrijden zonder uitpubliek
3e keer binnen seizoen	€ 30.000,= + 1 wedstrijd zonder thuispubliek	€ 30.000,= + 4 wedstrijden zonder uitpubliek
Confrontatie/ vechten met andere supporters		
1e keer binnen seizoen	€ 15.000,= + 1 wedstrijd zonder (het verantwoordelijke deel, indien mogelijk, van) thuispubliek	2 wedstrijden zonder uitpubliek
2e keer binnen seizoen	€ 25.000,= + 1 wedstrijd zonder (het verantwoordelijke deel, indien mogelijk, van) thuispubliek	4 wedstrijden zonder uitpubliek

Koninklijke Nederlandse Voetbalbond

KNVB, Bureau veiligheidzaken
Postbus 515, 3700 AM Zeist
Tel.: 0343-499281 Fax: 0343-499188

